

MIROŚLAW
SKRZYPCZYK

OCZY
SPOJRZENIE
GEST

SPOTKANIE Z
GAPIEM

CZAS

- 2-3 godziny

UCZESTNICY

- uczniowie gimnazjum i liceum

PRZEBIEG ZAJĘĆ CZ. 1

Doświadczyć gapia – 15-20 min.

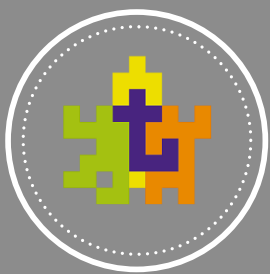
Celem tej części zajęć jest spotkanie z gapiem – tym na zewnątrz i tym w nas samych, oraz postawienie siebie w sytuacji tego, który się „gapi” i tego, na którego się „gapią”.

Uczestnicy warsztatów zostają podzieleni na 5, 4 lub 3 osobowe grupy (w zależności od liczby wszystkich uczestników, nie może być ich jednak mniej niż 3 osoby). Jedna osoba w każdej z grup powinna uklęknąć (usiąść), pozostałe osoby stoją w odległości ok. 2-3 metrów od niej.

Warsztaty składają się z czterech części, a każda część powinna trwać od 30 s do 1 min.

- Podczas pierwszej części osoby stojące patrzą, przez wycięty w kartce papieru otwór, na klęczącą osobę. Patrzą przez otwór jednym okiem tak, aby kartka zasłaniała ich twarze. Najlepiej, żeby otwór w kartce, formatu A4, uczestnik warsztatów wyciął sam. Może mieć to znaczenie przy omawianiu odczuć związanych z byciem gapiem.
- Druga część polega na patrzeniu na klęczącą osobę bez kartki: twarzą w twarz.
- W części trzeciej, uczestnicy podchodzą bliżej do osoby klęczącej, kładą rękę na jej ramieniu i w dalszym ciągu na nią patrzą.

Podczas trzech pierwszych części warsztatów uczestnicy nie powinni nic mówić – mogą tylko patrzeć.

MIROŚLAW
SKRZYPCZYK

OCZY
SPOJRZENIE
GEST

SPOTKANIE Z
GAPIEM

W czwartej części uczestnicy podchodzą do osoby klęczącej (razem lub kolejno) i wykonują dowolną czynność (np. mogą coś powiedzieć, wykonać jakiś gest itd.)

Po zakończeniu każdej części uczestnicy opowiadają o swoich odczuciach, wrażeniach i doświadczeniach.

Pytania, które można zadać uczestnikom warsztatów: ?

- Co czułeś/czułaś podczas każdego z tych ćwiczeń?
- Jak nazwałbyś/nazwałabyś swoją rolę/pozycję w tych sytuacjach

PRZEBIEG ZAJĘĆ CZ. 2

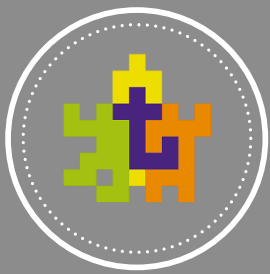
Pogapmy się na gapia

Pokazanie dwóch (lub jednego) krótkich filmów z cyklu „Prowokacji” Rafała Betlejewskiego – ok. 10 min.

<https://www.youtube.com/watch?v=s3wcD-dRyNs>

<https://www.youtube.com/watch?v=6xhSBI7Gi-c>

- Rozmowa o filmie – 15 min.
-
- • Jak oceniasz prowokacje Rafała Betlejewskiego?
- Co w nich jest niezwykłego? Jak zachowują się ludzie w sytuacji „gapienia się”?
-
- • Jak zachowuje się główny bohater – gap i obserwowany zarazem? Jak reagował? Jakie były reakcje innych osób pokazanych w filmie?
-
- • Jakie znaczenie ma dla głównego bohatera, przyznanie się
- przed kamerą do tego, że powinien zareagować w przedstawianej sytuacji i zachować się inaczej? Co by było,
- gdyby przedstawiona sytuacja nie była prowokacją i nie byłoby wyjaśnienia? Co powinien zrobić mężczyzna po uświadomieniu sobie, że był biernym gapiem?

MIROSLAW
SKRZYPCZYK

OCZY
SPOJRZENIE
GEST

SPOTKANIE Z
GAPIEM

- „Jedyne, co robiłem, to się gapiłem. Uważam, że to nie wystarczy” – jaki sens mają słowa wypowiedziane przez uczestnika prowokacji? Jakiej mają konsekwencji? Co znaczą?
- Jak oceniasz znaczenie i rolę prowokacji Betlejemskiego? Czy można takie działanie przeprowadzić w lokalnym środowisku

PRZEBIEG ZAJĘĆ CZ.3

- Polacy – gapie Zagłady*
 - Temat trzeciej części warsztatów dotyczy postawy Polaków jako gapiów Zagłady. Podstawą rozmowy mogą być zdjęcia, świadectwa, teksty literackie lub artykuły naukowe, np. B. Engelking, Polacy – gapie Zagłady, „Więź”, nr 8-9 (634) 2011
- Pytania do tekstu, które można zadać uczestnikom:

- Co sądzisz o tekście?
- Czy według Ciebie, Polacy byli gapiami Zagłady?
- Czy gapie są niewinni?
- Czy gap jest bierny, czy bezradny?

Problem odpowiedzialności gapia i mechanizmów kształtowania się takiej postawy (środki masowego przekazu, szkoła itd.) można również omówić na podstawie artykułu Zygmunta Baumana pt. Nowe stulecie beczynnych gapiów („Tygodnik Powszechny”, nr 3, 2003).

*tytuł zaczerpnięty z tekstu Barbary Engelking